

MANIFEST EN DEFENSA DE LA SALUT MENTAL

Davant de les notícies de retallada pressupostària en salut i en altres àmbits dels serveis de responsabilitat pública i de la situació d'incertesa i angoixa que suposa per a les persones amb problemes de salut mental, les seves famílies i el conjunt de professionals que treballen en aquest àmbit, els sotasignants d'aquest manifest volem fer palesa la nostra indignació i preocupació per la repercussió greu en l'atenció que pot tenir la reducció dels programes, serveis i línies d'intervenció en salut i serveis socials adreçats al col·lectiu de persones amb problemes de salut mental.

La salut mental: una prioritat reconeguda internacionalment

Ja fa anys que l'OMS (Organització Mundial de la Salut) ens alerta sobre la magnitud i l'impacte dels trastorns mentals en termes de dependència i discapacitat, els costos econòmics directes i indirectes, i la immensa càrrega social que suposen. Una de cada quatre persones patirà al llarg de la seva vida un problema de salut mental.

Sense anar més lluny, l'OMS en el seu lema per al dia mundial del 2011 ho expressa clarament "La gran aposta: invertir en salut mental".

La Unió Europea ha declarat la salut mental com una prioritat, assenyalant que cal enfocar els greus problemes de salut mental des de les polítiques públiques.

La discriminació històrica

L'atenció a la salut mental ha patit una discriminació històrica en el desenvolupament de serveis i programes així com en l'articulació transversal de polítiques sanitàries i socials. En el nostre país la salut mental no s'incorpora al sistema públic de salut fins a l'any 1992. El suport en l'àmbit social ha estat inexistent fins fa molts pocs anys.

Les persones afectades per problemes de salut mental malgrat els avenços fets durant els darrers 15 anys, estan encara en una situació de gran vulnerabilitat i pateixen una intensa exclusió social amb moltes necessitats vitals d'atenció no resoltes.

Aquest endarreriment es fa palès en dades com ara que el suport a l'atenció primària en salut mental no arriba al 50% del territori i el que haurien de ser serveis consolidats d'atenció als casos greus estan feblement implantats sota programes no consolidats que no arriben a cobrir la totalitat del territori català.

Els serveis garantits en el recent acord de govern del passat 12 d'abril (urgències, malalties greus i primària) estan encara molt lluny de ser una realitat en el terreny de la salut mental.

No podem permetre, per tant, que la urgència i la profunditat en la reducció de la despesa pública que necessita el nostre país provoqui una presa de decisions que posi en risc el model actual i futur d'atenció sanitària i social a les persones amb problemes de salut mental i les seves famílies.

Els costos de la no atenció

Estem a més convençuts que els costos de la no atenció són molt superiors als de l'atenció i els acabarem pagant.

Així ho evidencia l'estudi realitzat per la London School of Economics Health sobre els costos indirectes de la depressió a Catalunya. L'impacte sobre la població de la depressió a Catalunya comporta una càrrega superior a malalties cròniques com l'artrosi, l'asma o les malalties cardiovasculars i els cost per l'any 2006 se situava en 700 milions d'euros (0,4% del PIB del país).

El consens del sector: Pla Director i Pla Integral de salut mental

Durant els darrers anys el conjunt d'administracions, professionals i societat civil vinculada a la salut mental ja vàrem definir de forma consensuada i col·laborativa les línies d'actuació per reduir el dèficit històric en l'atenció a les persones amb problemes de salut mental:

- El Pla Director de salut mental per abordar les mancances en l'àmbit sanitari
- El Pla Integral de salut mental per abordar els aspectes vinculats a l'atenció social, laboral i la lluita contra l'estigma entre d'altres

Tenim clar el camí i el model. Cal seguir avançant per recuperar el temps perdut, reduir el dèficit històric i fer possible que totes les persones, independentment de les problemàtiques de salut que puguin tenir, puguin exercir plenament els seus drets de ciutadans.

Per tot això demanem:

- La continuïtat i no reducció dels programes i serveis especialitzats d'atenció sanitària al trastorn mental que han suposat un canvi de model desplegat durant els darrers anys encara incipients i per consolidar en molts territoris.
- La continuïtat i no reducció del conjunt de serveis socials, laborals i de lluita contra l'estigma actualment existents i el desplegament de la cartera de serveis socials.

Cooperació amb transparència, informació i participació

Som plenament conscients de la necessitat que tenim com a país per resoldre el problema de dèficit. Volem participar en aquest procés i cercar solucions que permetin avançar cap a aquest compromís col·lectiu.

Però es imprescindible transparència, informació i àmplia participació per cercar solucions que tots plegats puguem assumir.

És el millor camí.

Abril 2011

Per signar aquest manifest:

www.peticionpublica.es/?pi=avancem

Web:

www.edefensadelasalutmental.cat

Facebook:

<http://www.facebook.com/pages/En-defensa-de-la-salut-mental/208506102501817>